

Bijlage 2 Eindresultaat actiepunten werkprogramma Beleidsplan Crisisbeheersing 2004-2007

Actiepunt	Eindresultaat	Toelichting
Maatregelen Hoofdstuk 1 Inleiding		
1	Monitoring en rapportage voortgang (nader uitgewerkte) Werkprogramma Crisisbeheersing	Gerealiseerd. Monitoring van de voortgang is een permanente activiteit; de Tweede Kamer is periodiek over de voortgang geïnformeerd (TK 2005-2006, 29 668, nr. 8 en TK 2006-2007, 29 668, nr. 14).
Maatregelen Hoofdstuk 2 Inhoudelijk Beleidskader		

Maatregelen Hoofdstuk 3 Internationaal

2	Formulering internationale crisisbeheersingsstrategie	Gerealiseerd.	Nederland (penvoerder) heeft samen met Duitsland, Zweden, Oostenrijk, Finland en het VK een non-paper aan de Commissie aangeboden waarin Nederland haar visie/strategie ten aanzien van de internationale crisisbeheersing heeft geformuleerd. Kernpunten uit deze strategie: Focus op de voorzijde van de veiligheidsketen (proactie/preventie) en stimulatie van het versterken van de nationale crisisorganisatie.
2.1	Jaarlijks overzicht vaststellen ten aanzien van de internationale ambities, concrete acties en resultaten	Gerealiseerd.	Voor de formulering van de internationale ambities, acties en resultaten wordt het actie overzicht uit deze bijlage gebruikt. De bijlage (maatregelen hoofdstuk 3, internationaal) zal in samenhang met de overige acties van deze bijlage geactualiseerd worden. Een apart overzicht is derhalve niet nodig.
2.2	Structurele stroomlijning & voorbereiding mbt. Internationale crisisbeheersing in ambtelijk vooroverleg van de onderraad	Gerealiseerd.	Stroomlijning & voorbereiding m.b.t. internationale crisisbeheersing vindt in gecoördineerde samenhang met betrokken ministeries plaats. Veiligheidsonderwerpen worden in verschillende context in diverse gremia behandeld. Daar waar noodzakelijk en ter zake doende wordt de internationale component geïncorporeerd.
2.3	Stroomlijning formele internationale bestuurlijke contacten via shared service organisatie Crisisbeheersing	Deels gerealiseerd.	In het verlengde van de rol van het NCC als National Point of Contact voor EU en NAVO zijn er wederzijds bezoeken geweest tussen staf NCC enerzijds en staf NAVO-EDRCC en EU-MIC anderzijds. EU-CESIS communicatie systeem is op het NCC in gebruik genomen. Opleidingsmodules voor staf NCC in het kader van het NAVO crisismanagement systeem zijn ontwikkeld.
3	Versterking afstemming Europees Crisisbeheersingsbeleid (EU)	Deels gerealiseerd.	Tijdens het NL voorzitterschap is het Haagse Programma, hoofdstuk interne crisisbeheersing, aangenomen. In 2006 zijn de in dit programma voorgenomen crisisbeheersingsarrangementen gereed gekomen en zijn reeds twee internationale oefeningen op dit gebied (met deelname van NL) gehouden. Tevens is in 2007 een Europees Programma Vitale Infrastructuur (EPCIP) van start gegaan.
3.1	Versterking samenwerking op hoog-ambtelijk niveau (DG's) binnen de EU	Gerealiseerd.	Halfjaarlijks worden DG bijeenkomsten Civil Protection georganiseerd. Inzet van deze bijeenkomst betreft de versterking van de crisisbeheersing binnen de EU. Tevens bespreken de Task Force Chiefs of Police sinds 2005 eveneens over de uitwerking van crisisbeheersings maatregelen. Op tweejaarlijkse basis is er een bilateraal DG overleg met het VK
3.2	Invulling solidariteitsclausule (EU)	Gerealiseerd.	Tijdens NL voorzitterschap is een Solidariteitsprogramma opgesteld. De bijlage met actiepunten uit dit programma is tevens opgenomen in het EU Actieplan Terrorisme van de EU Anti-terrorisme Coördinator. De actiepunten zijn uitgevoerd.
3.3	Onderzoek ten behoeve van internationale bijstandsafspraken	Deels gerealiseerd.	Het EU bijstandsmechanisme is herzien (recast Mechanism 2007). Nederland heeft zich

			uitgesproken voor een versterkt Monitoring and Information Centre ten behoeve van een verbeterde coördinatie bij rampen/crises. De Commissie heeft haar plannen voor de versterking van de EU responscapaciteit uitgewerkt in een mededeling gepubliceerd in maart 2008. De discussie over deze mededeling zal in 2008 plaatsvinden in de desbetreffende raads werkgroepen (PROCIV) en raden (RAZEB en JBZ).
3.4	Stimuleren van een Europees alerteringssysteem (danwel afstemmen op EU-systeem)	Deels gerealiseerd.	De komende jaren wordt gestreefd naar een EU breed alarmering systeem op het gebied van overstromingen. Nederland pleit voor een studie naar een EU brede invoering van cell broadcast systeem, mede op grond van zeer bevredigend verlopen oefeningen in NL. Ook binnen de commissie is men enthousiast geraakt.
3.5	Vooronderzoek (alleen of gezamenlijk) naar de wenselijkheid van een Europees Handboek Crisisbeheersing	Deels gerealiseerd.	Handboek Crisis Coordination Arrangements is in 2006 gereedgekomen (zie punt 3). Handboek betreft een beschrijving van de bijstands procedures tijdens crisis en rampen binnen de EU. Verdere detail uitwerking van dit handboek wordt vooralsnog niet opportuun geacht. Op nationaal niveau is in 2008 een aanvang gemaakt met de ontwikkeling van een handboek "bijstand internationaal", waarin de procedures zullen worden vastgelegd ingeval er hulp vanuit het buitenland voor nationale crisis noodzakelijk is (gerekend eind 2008).
3.6	Initiatiefname integratie Europees beleid ten aanzien van vitale infrastructuur	Gerealiseerd.	In 2007 is een Europees Programma Vitale Infrastructuur (EPCIP) van start gegaan (zie punt 3). Uitwerking en implementatie zal naar verwachting nog enige jaren vergen.
3.7	Initiatiefname stroomlijning Europees proactie- en preventiebeleid	Gerealiseerd.	Nederland (penvoerder) heeft samen met Duitsland, Zweden, Oostenrijk, Finland en het VK een non-paper aan de Commissie aangeboden waarin Nederland haar visie/strategie ten aanzien van de internationale crisisbeheersing heeft geformuleerd. Kernpunten uit deze strategie: focus op de voorzijde van de veiligheidsketen (proactie/preventie) en stimulatie van het versterken van de nationale crisisorganisatie.
3.8	Internationale afspraken inzake bijstandsverlening zonder beslissingsmoment deelnemende landen	Deels gerealiseerd.	Nederland houdt vast aan eigen beslissing over capaciteitsinzet. Een versterking van de coördinatie van de capaciteitsinzet wordt wel nagestreefd. Nederland heeft dit ondermeer geformuleerd in het eerder genoemde non-paper (zie ook punt 3). Plannen voor versterking van de coördinatie zijn door de commissie aangegeven in hun mededeling van maart 2008. De Commissie en diverse landen zijn voorstander van de uitwerking van het rapport Barnier (2006) waarin wordt gestreefd naar een onafhankelijk EU respons capaciteit. Als tegenreactie hierop heeft NL het boven vermelde non-paper ingediend. In gezamenlijkheid met de andere indieners wordt nu getracht een brede steun vanuit de lidstaten voor dit paper te krijgen.
3.9	Uitwerking verbreding civil protection (EU)		Zie 3.1 t/m 3.8
3.10	Stimuleren informatie- en coördinatiecentra binnen de EU van Raad en EC samenvoegen tot 1 coördinatiecentrum	Niet gerealiseerd.	Het fuseren van de diverse coördinatie centra is met name binnen de commissie een moeilijk te bespreken punt. Daar waar mogelijk hebben NL vertegenwoordigers getracht het onderwerp op de internationale agenda te krijgen, vooralsnog zonder succes. De

			verwachting is dat het onderwerp pas door de commissie wordt opgepakt na het aantreden van een nieuwe commissie in 2009.
4	Stimuleren van een verbeterde afstemming tussen EU en NAVO	Deels gerealiseerd.	Op aandringen van NL heeft in 2007 premature afstemming plaatsgevonden tussen NAVO en EU op beleidmedewerker niveau. Bereidheid tot samenwerking op dit niveau is wel degelijk aanwezig. In 2008 zal getracht worden de dialoog tussen EU en NAVO te bewerkstelligen op management niveau. Binnen de EU zijn inmiddels de eerste voorzichtige stappen tot meer samenwerking waar te nemen. Initiatieven tot het uitwisselen van informatie met het crisiscentrum van de NAVO (het EADRCC) staat bijvoorbeeld op de agenda van de Raadswerkgroep PROCIV. Een trend is ingezet om tijdens crisismanagement oefeningen in ieder geval observanten van de andere organisaties uit te nodigen. Voor de EU oefening Floodex die in het voorjaar van 2009 zal plaatsvinden gaat NL ook NAVO observanten uitnodigen.
4.1	Initiatiefname eenduidig stelsel bevoegdheden militairen bij civiele operaties	Deels gerealiseerd.	In 2007 heeft NL een internationaal seminar georganiseerd over civiel-militaire samenwerking. NL loopt internationaal gezien voorop met de civiel-militaire samenwerking. Binnen de desbetreffende gremia is het NL model uitgevent (DG conferentie civil protection en plenaire NAVO SCEPC vergadering). De NAVO heeft als reactie daarop het stokje overgenomen en organiseert medio 2008 een vervolg seminar.
4.2	Initiatiefname sterkere rol EU en NAVO inzake inzet van schaarse middelen en expertise	Niet gerealiseerd.	Zowel EU als NAVO hebben de schaarse middelen en expertise geïnventariseerd. Tot een uitwisseling van deze informatie is het vooralsnog niet gekomen, het e.e.a. wordt mede veroorzaakt door de starre houding in deze van Frankrijk, Griekenland, Cyprus en Turkije.

Maatregelen Hoofdstuk 4 Nationaal

5	Organisatie Landelijke Crisisstructuur		
5.1	Structureel onderbrengen crisisbeheersing in RvdVR en samenstelling hierop aanpassen	Gerealiseerd.	Gerealiseerd met de vaststelling van het beleidsplan Crisisbeheersing.
5.2	Aanwijzen minBZK als coördinerend minister Crisisbeheersing en vaststellen taken, verantwrd. & bevoegdheden	Gerealiseerd.	Gerealiseerd met de vaststelling van het beleidsplan Crisisbeheersing.
5.3	Uitwerking Shared Services crisisbeheersing	Deels gerealiseerd.	Het project Shared services Crisisbeheersing (SSCb) organiseert en ontwikkelt interdepartementale opleidingen, trainingen en oefeningen. Conform toezegging aan de TK wordt twee maal per jaar een oefening op IBT/MBT georganiseerd. In mei 2008 is de basisopleiding crisisbeheersing gestart voor alle medewerkers van de rijksoverheid die werkzaam zijn op het gebied van crisisbeheersing. Het project wordt geconsolideerd binnen de nieuw te vormen organisatie die bestaat uit het NCC, ERC en SSCb.
6	Vaststellen en/ of verankeren van procedures en bevoegdheden		
6.1	Uitwerking alerteringssysteem (incl. decentraal niveau (o.a. richtinggevende opschalingscriteria)	Deels gerealiseerd.	Door de NCTb is een alerteringssysteem terrorisme ontwikkeld.
6.2	Doorlichten wetgevingsinstrumentarium crisisbeheersing	Gerealiseerd.	Er is een actueel, rijksbreed overzicht van crisisbevoegdheden opgesteld, dat bevoegdheden, maatregelen en verplichtingen bevat die aan de orde kunnen zijn tijdens crises, gebaseerd op nu geldende wetgeving.
6.3	Opstellen wetgevingsprogramma	Deels gerealiseerd.	Voor crisisbeheersing op decentraal niveau is het wetsvoorstel op de veiligheidsregio's ingediend. Het rijksbrede bevoegdhedenoverzicht (zie 6.2) kan worden gebruikt als vertrekpunt bij het opstarten van een wetgevingsprogramma.
6.4	Vaststellen basisvoorwaarden ten behoeve van crisisbeheersing bij alle vakministers	Gerealiseerd.	Er zijn basisvereisten vastgesteld voor de interdepartementale crisisbeheersing, waaraan de ministeries zich hebben gecommitteerd. De eisen hebben betrekking op informatie-uitwisseling, opleiden en oefenen en gezamenlijke werkwijzen. De komende twee jaar worden de eisen geïmplementeerd.
6.5	Implementatie bestuursafspraken defensie-civiele sector	Gerealiseerd.	De implementatie van de intensivering van de civiel-militaire samenwerking is inmiddels vol ter hand genomen. Op basis van de in 2007 ondertekende nieuwe Bestuursafspraken worden tot en met 2012 alle gegarandeerde personele en materiële capaciteiten van Defensie in het kader van rampenbestrijding en nationale crisisbeheersing

			geoperationaliseerd. De rol van Defensie als structurele partner voor nationale veiligheid zal daardoor verder worden verstevigd. BZK neemt actief deel aan de defensieverkenningen naar een "toekomstbestendige krijgsmacht". Deze verkenningen zullen mede inzicht moeten geven welke defensie-inspanningen nodig zijn om ook in de wat verdere toekomst (2020 e.v.) de nationale veiligheid (mede) te kunnen waarborgen.
6.6	Aanpassen en wettelijk verankeren Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming	Deels gerealiseerd.	Het Handboek is aangepast en geactualiseerd en wacht op besluitvorming in de ministerraad over het voorstel van de minister van BZK inzake regie en aansturing bij nationale crises. De wettelijke verankering van het Handboek is niet gerealiseerd.
7	Vormgeving Crisisbeheersingsbeleid op nationaal niveau		
7.1	Advies aan vakministers inzake (integrale aanpak van) crisisbeheersing in specifieke dossiers	Gerealiseerd.	Dit is een permanent toetspunt bij advisering aan de ministerraad.
7.2	Evaluatie Wts	Deels gerealiseerd.	Op dit moment wordt gewerkt aan een herziening van de Wet tegemoetkoming schade bij rampen en zware ongevallen (WTS). De huidige WTS kent alleen de categorie zaakschade; als uitvloeisel van het Kabinetsstandpunt CTRC is in het kader van de herziening van de WTS een onderzoek gestart naar het opnemen van de categorie personenschade daarin. Het onderzoek hiernaar zal medio 2008 zijn afgerond. Beoogde inwerkingtreding vernieuwde WTS medio 2009.
7.3	Opstellen interdepartementaal oefenbeleidsplan	Gerealiseerd.	Er is een interdepartementaal oefenbeleidsplan vastgesteld.
7.4	Inrichten kennis- en databank crisisoefeningen	Gerealiseerd.	Er is een kennis- en databank ingericht voor crisisoefeningen in de vorm van het Steunpunt Effectief Oefenen (SEO). Het steunpunt is ondergebracht bij het Nederlands Instituut voor Fysieke Veiligheid/Nibra.
7.5	Ontwikkelen scenario's toekomstige crises	Gerealiseerd.	In het kader van het Programma Nationale Veiligheid zijn incidentscenario's ontwikkeld voor de dreigingen overstromingen, pandemie, droogte/hitte, stroomuitval, olie geopolitiek en polarisatie en radicalisering. In 2008 komen daar scenario's bij voor extreem weer, uitval van de gasvoorziening, ICT-verstoring en mogelijk voor verwevenheid boven- en onderwereld.
7.6	Actieprogramma toezicht rijksinspecties op crisisbeheersing	Gerealiseerd.	De ontwikkeling van het toezicht is afhankelijk van de voortgang van de beleidsontwikkeling. De Inspectie OOV is bij de beleidsontwikkeling met betrekking tot crisisbeheersing betrokken om parallel daaraan, in samenwerking met andere rijksinspecties, het toezicht te ontwikkelen. De beleidsontwikkeling heeft zich in 2007 geconcentreerd op het op regionaal op orde krijgen van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Onderdelen hiervan, vooral op het gebied van informatiemanagement, zijn ook van belang voor het nationale niveau. Het toezichtskader voor de regionale rampbestrijding zal medio 2008 gereed zijn. Aansluitend worden hieraan de toezichtsaspecten van de crisisbeheersing op nationaal niveau toegevoegd.

7.7	Onderzoek of en in welke opschalingsfase het LOCC een rol moet krijgen in de aansturing van operationele eenheden	Gerealiseerd.	Het onderzoek door het consortium Politieacademie, NIFV en Defensieacademie om te komen tot “door het veld geaccepteerde modellen van landelijke operationele aansturing” levert in de loop van dit jaar eindrapportage op. Vooruitlopend daarop en in lijn daarmee zijn de eerste stappen genomen om te komen tot een inrichting en opleiding van een Landelijke Operationele Staf. Een eerste beperkte proef met deze staf zal tijdens “Waterproef”, november 2008, worden gehouden.
7.8	Implementatie ICT-strategie plan	Gerealiseerd.	Het NCC, alle departementale en provinciale coördinatiecentra, het LOCC en het merendeel van de regio's zijn met elkaar verbonden via een eigen infrastructuur (het zgn. OOV-net), waarmee zij informatie betrouwbaar en veilig kunnen delen. Een van de speerpunten voor de komende periode is een verdere verbetering van de crisisinformatievoorziening door toepassing van een netcentrische wijze van informatiedeling.
8	Monitoring, evaluatie en rapportage		
8.1	Overzicht en monitoring beleid vakministers inzake crisisbeheersing en indien nodig agendering in onderraad	Gerealiseerd.	Dit is een permanente activiteit voor het ministerie van BZK als coördinerend ministerie.
8.2	Structurele evaluatie crises	Gerealiseerd.	Er is een rijksbrede leidraad ontwikkeld voor het evalueren van crises.
8.3	Bestuurlijke rapportage stand van zaken crisisbeheersing	Gerealiseerd.	Over de uitvoering van het beleidsplan Crisisbeheersing is aan de Kamer gerapporteerd (TK 2005-2006, 29 668, nr. 8 en TK 2006-2007, 29 668, nr. 14).
8.4	Ontwikkelen minimale opzet en doorlooptijd voor evaluaties van crises	Gerealiseerd.	Zie actiepunt 8.2.

Maatregelen Hoofdstuk 5 Decentraal

9	Organisatie Decentrale Crisisstructuur		
9.1	Instellen RCB's en benoeming voorzitters RCB's en RBT's op basis van een convenant	Gerealiseerd.	Het voorgenomen RCB is in het Wetsvoorstel veiligheidsregio's dat nu in de Tweede Kamer ter behandeling ligt opgenomen als Bestuur van de veiligheidsregio. De benoeming van de voorzitter is wettelijk gekoppeld aan die van de korpsbeheerder van de overeenkomstige politieregio.
9.2	Instellen van verplichte afstemming tussen het Regionaal Bestuur en de rijksheren	Deels gerealiseerd.	In het Wetsvoorstel veiligheidsregio's is opgenomen dat bij de vergaderingen van het bestuur van de veiligheidsregio die functionarissen worden uitgenodigd waarvan het gezien de agenda relevant is dat ze aanwezig zijn. Bij rampen of crises geldt hetzelfde. Tevens is opgenomen dat het bestuur van de veiligheidsregio jaarlijks een vergadering belegt waarbij de crisispartners worden uitgenodigd hun visie op het regionale risicoprofiel te geven. De rijksheren vallen hier ook onder.
9.3	Oprichting en inrichting van de (verplichte) Regionaal Veiligheidsbureaus zoals opgenomen in dit Beleidsplan	Niet gerealiseerd.	Hier is van afgezien; een dergelijke verplichting en ingreep in de regionale organisatie past niet bij het uitgangspunt van de wet. De veiligheidsregio wordt gezien als vorm van verlengd lokaal bestuur en de gemeenten waar die veiligheidsregio uit bestaat blijven primair verantwoordelijk voor de brandweezorg, de rampenbestrijding en crisisbeheersing en de organisatie van de geneeskundige hulpverlening.
10	Wetgevingsprogramma Decentraal		
10.1	Opstellen en vaststellen van 'wetgevingsprogramma' voor het decentrale niveau	Gerealiseerd.	Het wetgevingsprogramma is opgesteld en vastgesteld. De uitvoering verloopt volgens verwachting. Het Wetsvoorstel veiligheidsregio's ligt in de Tweede Kamer ter behandeling en het onderliggende Besluit veiligheidsregio's is ter consultatie aan de veiligheidspartners verzonden. Naar verwachting kan de Wet op de veiligheidsregio's op 1 januari 2009 in werking treden.
10.2	Algemene maatregelen van bestuur voor rampenbeheersing verbreden met bepalingen voor crisisbeheersing	Gerealiseerd.	Het Besluit veiligheidsregio's dat thans ter consultatie is gestuurd bevat bepalingen waarin de multidisciplinaire hoofdstructuur van de regionale crisisorganisatie wordt vormgegeven.
10.3	Wettelijk verankeren van de 'doorzettingsmacht' van de voorzitter Regionaal VB	Gerealiseerd.	Dit is geregeld in artikel 33 van het Wetsvoorstel veiligheidsregio.
10.4	Herziening van wet- en regelgeving voor verankering rol en bevoegdheden van (vz.) RVB, overheden en rijksheren	Deels gerealiseerd.	Met het resultaat dat bij 10.3 is bereikt, is een herziening van wet- en regelgeving op dit gebied afgerond. Overigens is de rol van de CdK in de rampenbestrijding gewijzigd. Dit is opgenomen in het Wetsvoorstel veiligheidsregio's. De CdK is niet langer verantwoordelijk voor de

			coördinatie van de rampenbestrijding, deze taak ligt nu bij het Regionaal Beleidsteam. Herziening van de wetgeving rond de rijksheren valt buiten de reikwijdte van de wetswijzigingen die vanwege de Wet op de veiligheidsregio's is uitgevoerd. Dit is een omvangrijk traject dat mogelijk op een later tijdstip wordt ingezet.
10.5	Herziening van wet- en regelgeving voor verankering rol en bevoegdheden van (vz.) RBT (respons)	Gerealiseerd.	In het Wetsvoorstel veiligheidsregio's is opgenomen dat bij een bovenlokale ramp of crisis de voorzitter van de veiligheidsregio een regionaal beleidsteam bijeenroep met daarin de burgemeesters van de getroffen en bedreigde gemeenten. Tevens is opgenomen dat de bevoegdheden van de burgemeesters in dat geval overgaan op de voorzitter van de veiligheidsregio. Hij heeft daarmee doorzettingsmacht.
10.6	Ontwikkelen van specifieke wet- en regelgeving voor crisisbeheersing	Gerealiseerd.	Met het Wetsvoorstel veiligheidsregio's is de focus van de Wet rampen en zware ongevallen uitgebreid van rampenbestrijding naar crisisbeheersing. Het van de wet afgeleide Besluit veiligheidsregio's geeft richting aan de inrichting van de regionale crisisorganisatie.
11	Vormgeving Crisisbeheersingsbeleid op decentraal niveau		
11.1	Invulling vertegenwoordiging rijksheren en andere autoriteiten in het Regionaal VeiligheidsBureau (RVB)	Deels gerealiseerd.	Het Regionaal Veiligheidsbureau is niet ingesteld. In het Wetsvoorstel veiligheidsregio's zijn maatregelen opgenomen om de samenwerking met de crisispartners en de veiligheidsregio duurzaam te borgen.
11.2	Opstellen van nadere richtlijnen t.a.v. informatieplicht, opschaling en multisectorale operationele respons	Gerealiseerd.	Dit is gebeurd in het ontwerp voor het Besluit veiligheidsregio's.
11.3	Afspraken maken over de wijze waarop het LOCC op basis van politieke besluitvorming bijstand aan een regio organiseert	Gerealiseerd.	De ontwikkeling van een Landelijke Operationele Staf geeft het bevoegde nationale niveau de mogelijkheid direct de genomen besluiten om te zetten in operationele activiteiten. De beoordeling van bijstandaanvragen op prioriteit in geval van schaarste maakt daarvan deel uit.
11.4	Ontwikkelen van een informatievoorziening en -systeem tbv het LOCC	Deels gerealiseerd.	Het LOCC zal aansluiten op Incident Master, zoals in gebruik op het NCC. Informatie- en netwerkanalyse vinden plaats en zullen, samen met een ontwikkelsessie met de Universiteit Twente, leiden tot inrichting van de commandoruimte voor Landelijke Operationele Staf. In de uitrol van de netcentrische werkwijze middels Cedric, neemt het LOCC deel aan de eerste fase.
11.5	Adviseren / richtinggevende uitspraken doen betreffende integratie van bestaande sectorale rampen- en/of crisisplannen	Gerealiseerd.	In het Wetsvoorstel veiligheidsregio's wordt een generiek plan voor de crisisorganisatie voorgeschreven: het crisisplan. Hierin dient een overzicht te zijn opgenomen van afspraken met de crisispartners uit andere sectoren.
11.6	Regionale handboeken aan laten sluiten bij de te maken opschalingsafspraken	Gerealiseerd.	In het regionaal crisisplan zijn afspraken opgenomen met betrekking tot de opschaling van de crisisorganisatie. Verder is er een landelijk uniforme GRIP-structuur geïntroduceerd.
12	Planvorming en toezicht decentraal niveau		

12.1	Nader vormgeven van (kwaliteits- en prestatie-) eisen en opzet van de plannen voor crisisbeheersing	Gerealiseerd.	In het Wetsvoorstel veiligheidsregio's zijn grondslagen opgenomen voor het stellen van nadere eisen aan de organisatie van de rampenbestrijding en crisisbeheersing, de brandweezorg en de organisatie van de geneeskundige hulpverlening hierbij. Deze grondslagen zijn uitgewerkt in het Besluit veiligheidsregio's dat thans ter consultatie bij de veiligheidspartners ligt.
12.2	Onderwerpen vaststellen waarover de betrokken decentrale partijen afspraken met elkaar (moeten) maken	Deels gerealiseerd.	Gezien de decentrale verantwoordelijkheid voor de organisatie van de rampenbestrijding is in het Wetsvoorstel veiligheidsregio's opgenomen dat er afspraken gemaakt moeten worden en dat deze in het regionale crisisplan moeten worden verwerkt. De diversiteit van de mogelijke afspraken is zo groot dat dit niet in de wet vast te leggen is.
12.3	Nadere invulling van de verdeling van de taken voor planvorming en inrichting van de plancyclus	Gerealiseerd.	De verantwoordelijkheid voor de planvorming is in het Wetsvoorstel veiligheidsregio's bij het bestuur van de veiligheidsregio's neergelegd. Met dien verstande dat het risicoprofiel de basis vormt voor de plancyclus en dat de gemeenten hun bijdrage aan het risicoprofiel leveren.
12.4	Voorstellen over toetsing van en toezicht op de crisisplannen	Gerealiseerd.	In het Wetsvoorstel veiligheidsregio is de taak voor het houden van toezicht en toetsing op de voorbereiding en de uitvoering van de crisisbeheersing en rampenbestrijding opgedragen aan de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid. Naast niet-gepland onderzoek naar incidenten, is er structureel onderzoek naar de voorbereiding door middel van de periodieke Algemene Doorlichting Rampenbestrijding (ADR).
12.5	Ontwikkelen van concreet toezicht op uitvoering van de kwaliteits- en prestatie-eisen	Gerealiseerd.	Zie 12.5
12.6	Inrichting stelsel; toetsing door RCB van afstemming gemeentelijk pro-actie & preventiebeleid op regionaal beleid	Gerealiseerd.	In het Wetsvoorstel veiligheidsregio's is de taak van het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de brandweezorg taak neergelegd bij het bestuur van de veiligheidsregio. In het regionaal beleidsplan moet de adviestaak uitgewerkt worden.
12.7	Opstellen van een regionaal 'crisisplan' over de volle breedte van crisisbeheersing	Gerealiseerd.	In het Wetsvoorstel veiligheidsregio's is opgenomen dat ten minste eens per vier jaar een regionaal crisisplan moet worden opgesteld over de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden op het gebied van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Het project referentiekader regionaal crisisplan voorziet in een methode om het crisisplan op te stellen.
12.8	Wettelijke verankering van één regionale plancyclus t.a.v. crisisbeheersingsbeleid	Gerealiseerd.	In het Wetsvoorstel veiligheidsregio's is de regionale plancyclus neergelegd. Er is geen verplichting meer tot het maken van gemeentelijke rampenplannen. Er moet een regionaal risicoprofiel zijn, een regionaal beleidsplan en een regionaal crisisplan.

Maatregelen hoofdstuk 6 Bedrijfsleven

13	Organisatie Crisisbeheersing Vitale Infrastructuur		
13.1	Organiseren van simulaties en gezamenlijke oefeningen	Gerealiseerd.	In de multidisciplinaire oefensubsidies die door BZK verstrekt zijn aan de regio's zijn oefeningen met vitale bedrijven gestimuleerd. In de landelijke oefeningen zoals Bonfire, Shift Control en Voyager is het bedrijfsleven actief betrokken. Voor 2008 en 2009 is voorzien simulaties en oefeningen te ontwikkelen voor oefeningen van regio's met vitale infrastructuur. De feitelijke uitvoering hiervan is afhankelijk van de mate waarin regio's en vitale infrastructuur dergelijke oefeningen en simulaties ondersteunen.
13.2	Duidelijk herkenbare organisatorische inbedding van het dossier Vitaal in de beleidsstructuur	Gerealiseerd.	De aansturing van het beleid rond vitale infrastructuur geschiedt door een DG-stuurgroep waarin alle vakdepartementen vertegenwoordigd zijn en VNO-NCW en de voorzitter van het Strategisch Overleg Vitale Infrastructuur (SOVI).
13.3	Treffen van structurele voorzieningen om afstemming met het bedrijfsleven te waarborgen	Gerealiseerd.	Elk vakdepartement heeft de eigen overleggen met de vitale sectoren. Sinds 2005 bestaat daarnaast het SOVI waarin uit elke vitale sector een vertegenwoordiger namens de sector deelneemt. Het SOVI heeft een onafhankelijk voorzitter en het secretariaat wordt gevoerd door VNO-NCW en BZK gezamenlijk. Intersectorale vraagstukken zoals afhankelijkheden, voorziene dreigingen voor de nationale veiligheid en samenwerking met de regionale en nationale crisisbeheersingsorganisaties zijn thema's waarin het SOVI positie inneemt voor de vitale sectoren. Binnen VNO-NCW is daarnaast een regelmatig afstemmingsoverleg tussen alle private vitale sectoren.
13.4	Voorwaarden scheppen voor het treffen van maatregelen door vitale bedrijfssectoren	Gerealiseerd.	De vakdepartementen en BZK hebben ieder voor zich en gezamenlijk instrumenten beschikbaar om maatregelen door de vitale bedrijfssectoren te laten nemen. Deze instrumenten verschillen per sector en variëren van wettelijke regels (bijv. havens), convenanten (chemie) en monitoring (banken). Een belangrijk voorwaarde voor het nemen van maatregelen is dat het bedrijfsbelang van continuïteit gelijk op loopt met het maatschappelijk belang van continuïteit. In alle sectoren is dit het geval.
13.5	Ontwikkelen van informatie-uitwisseling op alle niveaus	Deels gerealiseerd.	Institutionele samenwerking tussen vitale bedrijven, regionale en nationale overheid krijgt steeds beter vorm, zowel in de preventieve fase als in de beheersfase. Het beleid rond crisisinformatievoorziening heeft hierin een positieve bijdrage gegeven.
13.6	Bezien wat de rol van de overheid kan zijn in geval van faillissement binnen een vitale sector	Niet gerealiseerd.	Bij nadere beschouwing is noodzaak van uitvoering van dit actiepoint niet gebleken. Het gaat bij vitale infrastructuur niet om individuele bedrijven, maar om continuïteit van dienstverlening binnen bepaalde sectoren.
13.7	Doorlichten van risico's op de punten waar verschillende vitale producten en diensten samenkomen	Gerealiseerd.	De eerste inhoudelijke integrale rapportage over vitale infrastructuur van september 2005 (vergaderjaar 2004-2005, 26 643, nr. 75) geeft hierover een rapportage. Blijvend punt van aandacht zijn de intersectorale afhankelijkheden. Deze kunnen inzichtelijk gemaakt

			worden op basis van de scenario's in het kader van de Nationale Risicobeoordeling (Nationale Veiligheid).
13.8	Voorstellen doen voor het tot stand brengen van een samenhangend pakket van beschermingsmaatregelen per sector	Deels gerealiseerd.	De sectorale maatregelen zijn grotendeels uitgevoerd (zie de voortgangsbrief uit 2007, TK, vergaderjaar 2007-2008, 29 668 en 30 821, nr. 18). Intersectoraal moet de samenwerking tussen vitale sectoren en veiligheidsregio's verder worden geoperationaliseerd en de afhankelijkheden concreter in beeld worden gebracht.
13.9	Vaststellen van minimum voorzieningenniveaus	Deels gerealiseerd.	Nog in bewerking. Inmiddels is gebleken uit de Nationale Risicobeoordeling dat er situaties zijn waarin het wellicht onmogelijk is om voorzieningenniveaus te garanderen. Een van de richtingen voor versterking van capaciteiten in het kader van het Programma Nationale veiligheid (NRB-bevindingenrapportage) is versterking van de continuïteit van vitale sectoren tijdens crises.
13.10	Ontwikkelen van een gezamenlijke methode om kwetsbaarheden en risico's te signaleren, detecteren en adresseren	Gerealiseerd.	De methode van de eerste integrale inhoudelijke analyse uit 2005 is ontwikkeld en toegepast in alle sectoren. In 2007 en 2008 hebben afhankelijkheden workshops plaatsgevonden om kwetsbaarheden in beeld te brengen. In 2006 en 2007 is door TNO een analyse uitgevoerd op de afhankelijkheid van electriciteit van vitale sectoren. Het Nationaal Adviescentrum voor Vitale Infrastructuur (NAVI) dat eind 2006 is opgericht, heeft als een van de taken bedrijven in de vitale infrastructuur te adviseren over de security tegen dreigingen van moedwillig menselijk handelen waardoor deze wordt verbeterd.
13.11	T.a.v. elke alerteringsfase afspraken maken met het bedrijfsleven over de daarbij behorende maatregelen	Deels gerealiseerd.	Voor terrorisme is er een alerteringssysteem. Voor andere dreigingen zoals griep en overstroming is dit actiepunt nog in bewerking.
13.12	Initiëren van toezicht op de voorwaarden die door de overheid gesteld zijn aan het treffen van beschermingsmaatregelen	Deels gerealiseerd.	Bij nader inzien blijkt uitvoering van deze maatregel niet noodzakelijk. Er is al voldoende geregeld op dit punt.
13.13	Mogelijkheden creëren waardoor de overheid voorwaarden kan stellen aan processen die in particulier beheer zijn, voldoende toezicht uit kan oefenen en eventueel in kan grijpen in de betreffende sector	Niet gerealiseerd.	Noodzaak voor uitvoering van dit actiepunt is de afgelopen vier jaar niet gebleken, met uitzondering van onder extreme crisisomstandigheden. Hiervoor bestaat reeds een stelsel van noodwetgeving.
13.14	Attribueren van nieuwe bevoegdheden in wet- en regelgeving waar (vak)ministers onvoldoende bevoegdheden hebben om crises adequaat te kunnen beheersen	Deels gerealiseerd.	Er is een actueel, rijksbreed overzicht van crisisbevoegdheden opgesteld (zie bijlage 2), dat bevoegdheden, maatregelen en verplichtingen bevat die aan de orde kunnen zijn tijdens crises, gebaseerd op de nu geldende wetgeving. Verder is een wetsvoorstel in ontwikkeling mbt doorzettingsmacht van de minister van Justitie voor terrorismebestrijding. Daarop vooruitlopend is besloten tot een tijdelijke herinrichting van ministeriële taken ingeval van een terroristische dreiging met een urgent karakter (Stb. 2005, nr. 662).
13.15	Inbedding van maatregelen t.a.v. de bescherming van de (vitale) infrastructuur in de regionale crisisbeheersingsplannen	Deels gerealiseerd.	Nog in bewerking. Dit actiepunt kan pas in formele zin worden gerealiseerd als de wet- en regelgeving rond de veiligheidsregio's van kracht is geworden.
13.16	Uitbreiden en institutionaliseren van regionale samenwerkingsvormen tussen overheid en bedrijfsleven	Deels gerealiseerd.	Meegewogen heeft hierbij de mate waarin de veiligheidsregio's in staat zijn actief hun regionale vitale partners op te zoeken. Omgekeerd is gebleken dat voor vitale sectoren de functie van veiligheidsregio's niet altijd helder is. In september 2008 wordt een

			<p>gezamenlijke brief van VNO-NCW en BZK naar de vitale sector en de veiligheidsregio's gezonden waarin de contactpersonen per regio en per vitale sector zijn vermeld. Het gaat hierbij om een matrix van 12 (sectoren) bij 25 (regio's) met voor een deel dezelfde personen, zo'n 230 personen in totaal.</p> <p>Voorzien is verder om in juli een vertrouwelijke brief te zenden namens het kabinet naar de burgemeesters van de gemeenten en regio's waarin vitale objecten liggen. Deze brief is vertrouwelijk vanwege de kwetsbaarheid van deze informatie. Deze brief is noodzakelijk om de activiteiten van de regio's in relatie tot de vitale objecten concreet te maken. Deze activiteiten zijn o.a. elkaar kennen en gekend zijn, beschermen en gezamenlijk oefenen.</p>
--	--	--	--

Maatregelen Hoofdstuk 7 Communicatie

14	Oprichting ERC		
14.1	Intensiveren van risicocommunicatie rond verschillende onderwerpen	Gerealiseerd.	<ul style="list-style-type: none"> • Samen met het Interprovinciaal Overleg (IPO) heeft het ERC een handreiking voor risicocommunicatie ontwikkeld ('De sleutelbos binnen handbereik'). In deze handreiking vindt de communicatieprofessional zowel een theoretische onderbouwing van het belang en de werking van adequate risicocommunicatie als ook zeer praktische uitwerkingen (zoals best practices) voor de eigen praktijk. • Gekoppeld aan deze handreiking is in samenwerking met de koepelorganisatie een afgeleide handreiking ontwikkeld voor de chemische industrie. • In 2006 is de campagne "Als de sirene gaat" volledig vervangen door de campagne "Denk Vooruit" die op moderne inzichten is geschoeid. Deze campagne, die Nederlanders voorbereidt op rampen en zware ongevallen, heeft tot doel om de zelfredzaamheid bij burgers te verhogen. • In 2007 zijn diverse onderzoeken gevoerd naar toegevoegde waarde van cellbroadcast in de alarmering en informatievoorziening naar burgers. In 2008 wordt op basis van de onderzoeksresultaten besloten of cell broadcast Europees wordt aanbesteed en in Nederland geïmplementeerd.
14.2	Communiceren over het alerteringssysteem, zowel over het systeem als zodanig als over de actuele stand van alertheid wanneer het systeem is geïntroduceerd	Gerealiseerd.	<p>Door de NCTb is een alerteringssysteem terrorisme ontwikkeld. Er is breed gecommuniceerd over dit alerteringssysteem bij de introductie ervan, en periodiek over het concrete dreigingsniveau. Uit een onderzoek is gebleken dat de meerderheid van de bevolking geen behoefte heeft aan een algemene folder over wat te doen bij dreiging. De Kamer is hierover geïnformeerd. (TK 2005-2006, 29754, nr. 3).</p> <p>In 2007 is het systeem cell broadcast getest op toegevoegde waarde in het alarmeren en informeren van burgers bij rampen en crises. In 2008 zal worden besloten of cell broadcast Europees wordt aanbesteed en in Nederland wordt geïmplementeerd.</p>
14.3	Instellen van een expertisecentrum voor risico- en crisiscommunicatie	Gerealiseerd.	Sinds 1 mei 2005 is het Expertisecentrum Risico- en Crisiscommunicatie (ERC) een onderdeel van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

14.4	Verplicht stellen om gebruik te maken van bepaalde diensten van het ERC indien het MBT op nationaal niveau aldus besluit	Gerealiseerd.	In het Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming is opgenomen dat het ERC de kern vormt van het Nationaal Voorlichtingscentrum. Indien het MBT tot instelling van dit NVC besluit wordt daarmee de voorlichting tijdens crises op nationaal niveau gecentraliseerd.
14.5	Formuleren van algemene, gemeenschappelijke uitgangspunten betreffende kennis en expertise	Gerealiseerd.	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn ruim 500 gemeentelijke webredacteurs getraind op de inzet van www.crisis.nl. • Er zijn ruim 500 persvoorlichters en communicatieadviseurs getraind op de inzet tijdens crises. • Competentieprofielen zijn opgesteld • Er is intensief geïnvesteerd middels persoonlijke contacten in het professionaliseren van de communicatiestructuren en organisatie tijdens crises • De website risicoencrisis.nl is een levend platform voor uitwisselen van ervaringen en kennis en bevat diverse modeldraaiboeken.
14.6	Opstellen van een crisiscommunicatieplan	Gerealiseerd.	Ter voorbereiding op crises heeft het ERC diverse communicatiestrategieën ontwikkeld, welke permanent up-to-date worden gehouden. Het betreft strategieën voor een terroristische aanslag, kernongevallen, CBRN-ongevallen, grieppandemie, hoogwater en sociale onrust.
14.7	Formuleren van uitgangspunten bij het opstellen van crisiscommunicatieplannen	Gerealiseerd.	Om het veld te ondersteunen zijn de formats van de strategieën breed, via het besloten deel van de website www.risicoencrisis.nl gecommuniceerd.